

Bulletinen

HÖSTEN 2024

Nr 27 augusti 2024

Senioruniversitetet
Sundsvall

i samverkan med

Folkuniversitetet

E-post till medlemsansvariga: info@sus.org.se

Ordföranden har ordet

Att få förtroende att leda en förening på ca 1000 medlemmar känns ansvarsfullt och respektingivande. Senioruniversitetet är en förening som vill ge sina medlemmar evenemang med hög kvalitet och som skapar inspiration i det livslånga lärandet. Därför är det med tacksamhet och ödmjukhet, som jag tillsammans med styrelsen tagit emot ansvaret att hålla i spakarna för en strukturerad och väl förvaltd förening.

Det känns spännande att få var med om att skapa både förnyelse och utveckling. Bulletinen, som du nu håller i din hand, har fått ett helt nytt utseende, men innehåller självklart samma blandade kompost av spännande och lärorika evenemang. Dessutom kommer vi med en ny satsning - digitala föreläsningar på fredagsförmiddagar - ett utmärkt sätt att starta helgen och sen kanske ta en gemensam lunch med någon vän och diskutera vidare om det man just lyssnat till.

I samband med Sundsvalls 400-års-jubileum kommer vi att i september ha ett evenemang där du till ett reducerat pris gratis kan ta med dig en vän, som förhoppningsvis inspireras till att bli ny medlem. Jag hoppas att vi alla känner så mycket stolthet och engagemang för Senioruniversitetet, att vi både ofta och gärna bjuder in till medlemskap i föreningen. Delad glädje är dubbel glädje, har vi lärt oss, men kunskap och ny information, som vi får möjlighet att samtala

och diskutera kring, är också en källa till både glädje och inspiration.

Välkomna till en fullspäckad höst med Senioruniversitetet och tack än en gång för förtroendet att leda pigga, glada och vetgiriga seniorer!

Ingrid Wallin
Ny ordförande

Medlemskap

Alla pensionärer över 55 år är välkomna att bli medlemmar i Senioruniversitetet.

Även du som är gift eller sambo med en pensionär får bli medlem.

Medlemskap är en förutsättning för att delta i föreläsningar och alla andra evenemang.

Observera! Om du bokar plats för två personer måste båda vara medlemmar.

Medlemsavgiften är f.n. 185 kronor per kalenderår. Vill du bli medlem i Senioruniversitetet så anmäler du detta på vår hemsida under fliken Bli Medlem. Bli du medlem efter den 1 november så gäller betalningen även för nästkommande kalenderår.

Kalendarium hösten 2024

Här följer en sammanställning över de aktiviteter som planeras under hösten 2024. Fullständig information finns under respektive sidhänvisning och på vår hemsida: www.sus.org.se

27 Augusti	Sid 4	17 Oktober	Sid 14
Ted Goldberg Narkotikapolitikens relevans för den organiserade brottslighetens möjlighet att påverka samhället		Anders Svensson Tio saker som kommer (att) hända i svenska språket	
29 Augusti	Sid 5	22 Oktober	Sid 15
Besök Hemsö fästning - utflykt		Eric Norin Varför måste nybyggen vara så fula?	
5 September	Sid 6	30 Oktober	Sid 16
Anna Holmlund Ingenting är omöjligt		Gunela Björk Lust och nöd	
10 September	Sid 7	5 November	Sid 17
Stig Wiklund Må bra, välmående och livsenergi med mental träning		Västra Station Västra station	
17 September	Sid 8	8 November	Sid 22
Peter Alestig Världen som väntar – Vårt liv i klimatförändringarna		Tora Derkert Siri Derkert	
24 September	Sid 9	14 November	Sid 18
Lars Lind Behåll din röst genom Anti-Aging		Teater Vi hade i alla fall tur med ramavtalet -teater	
26 September	Sid 10	19 November	Sid 19
Ulla Gudmundsson Varför ska vi bry oss om påven och Vatikanen?		Anders Rönmark Valet i USA – Kan någonting bli som vanligt igen?	
1 Oktober	Sid 11	22 November	Sid 23
Anders Örn Sundsvallsprofiler		Per-Johan Råsmark Illusionism/trolleri – historia och principer	
2-6 Oktober	Sid 12	26 November	Sid 20
Event Filmfest Sundsvall 2024		Ulrika Stenbäck Vem tusan var den där Jansson?	
4 Oktober	Sid 22	3 December	Sid 21
Stig Fredriksson Så har kriget förändrat Ryssland		Ingela Hofsten Syntolkning	
8 Oktober	Sid 13	6 December	Sid 23
Lars G Persson Kalla kriget och när hotet mot Sverige var som störst UTGÅR		Peter Wallensteen Hur skapas en hållbar fred?	

Narkotikapolitikens relevans för den organiserade brottsligheten

27 augusti (tisdag) Föreläsning

Vilka är konsekvenserna för samhället av att vi tillåter den organiserade brottsligheten att finansiera stora delar av sin verksamhet genom droghandeln? Blir alla personer som använder narkotika beroende av drogerna? Är det vetenskaplig evidens eller någonting annat som ligger till grund för den svenska narkotikapolitiken?

Professor Ted Goldberg har ägnat en stor del av sitt yrkesliv åt att studera ovanstående och närliggande frågeställningar. Genom långvariga deltagande observationsstudier på drogscenen i Stockholm har han skaffat en nära inblick i hur man blir problematisk konsument av narkotika, och varför man fortsätter ta illegala substanser trots allt det negativa som det medför. Med detta som grund har han studerat svensk narkotikapolitik och försökt förstå och förklara varför vi inte ändrat vårt angreppssätt trots att narkotikaproblemet bara förvärrats under ett halvsekel.

I sitt föredrag kommer Ted Goldberg att

inleda med att presentera resultaten av att samhället tillåtit den organiserade brottsligheten att fortsätta ha narkotika som en av dess huvudsakliga inkomstkällor. Därefter presenterar han en alternativ strategi för utformningen av framtidens svenska narkotikapolitik.

Ted Goldberg är född i New York City och kom till Sverige som tjugoåring. Han doktorerade i sociologi vid Uppsalas universitet, och är numera senior professor i sociologi med inriktning mot det sociala arbetet.

Tid och plats: Tisdagen den 27 augusti kl: 14:00-16:00 Bio Drakstaden salong 5
Föreläsare: **Ted Goldberg**
Ansvarig hos SUS: Carin Nilnes 070-376 00 26
Avgift: 120 kr
Bokning: Obligatorisk bokning på Min Sida senast 26 augusti

Besök Hemsö fästning

29 augusti (torsdag) Studiebesök

Mitt i Ångermanälvens mynning, strax utanför Härnösand ligger ön Hemsön och här finns Hemsö fästning, en av Sveriges kustförsvars största anläggningar och den enda bevarade i sitt slag. Från huvudanläggningen som är insprängd i det 140 meter höga Storåberget ges en milsvid utsikt över kust, hav och öar.

Området har haft en stor strategisk betydelse för det svenska försvaret, som efter ett

försvarsbeslut 1953, påbörjade byggnationen av Hemsö Fästning. Fyra år senare stod den topphemliga bergsanläggningen färdig. Spärrbataljon Hemsö består egentligen av tre anläggningar; Storåberget, Havstoudd och Kläffsö mätstation. På 40 meters djup nere i berget tjänstgjorde 320 soldater, som i skydd av berget skulle överleva en kärnva-penattack. Värnpliktiga vid KA 5 i Härnösand gjorde 5 månader av sin militärtjänstgöring på Hemsön ända fram till 1989, då anlägg-

ningen slutligen togs ur drift och övergick till att vara en övningsanläggning. 1992 stängdes Hemsö Fästning för gott.

Den välutrustade anläggningen är unikt bevarad, såväl interiört som exteriört.

Under besöket får vi en visning av fästningen som den såg ut när den användes. Visningen av hela fästningen tar ca 1½ timme. Den guideade turen avslutas med lunchbuffé i restaurangen.

Tid och plats:

Buss till Hemsö avgår från busstationen kl 9.30.
Vi beräknas vara hemma kl 16.30

Föreläsare:

Guide från Hemsö fästning

Ansvarig hos SUS:

Marianne Bergman 070-650 72 09

Avgift:

450 kr

Bokning:

Bokning: Obligatorisk bokning på Min Sida senast 25 augusti

Ingenting är omöjligt

5 september (torsdag) Föreläsning

Anna Holmlund var en av världens bästa skicrossåkare med SM-, VM- och OS-medaljer fram till 2016, då en olycka under ett träningslopp satte stopp för skidkarriären. Skadorna blev omfattande och var nära att kosta henne livet. Läkarna var osäkra på om Anna någonsin skulle kunna andas själv igen.

Anna hade drabbats av en allvarlig hjärnskada som gör att hon idag behöver hjälp av personliga assistenter i vardagen. Flera timmar om dagen ägnar hon åt rehabilitering och träning, såväl fysisk som mental. Hon tränar både hemma med stöd av assistenter och fysioterapeuter och tillsammans med sin personliga tränare på gym. Anna får även hjälp av en simtränare och går till en logoped för att träna upp sin talförmåga.

Annas utveckling efter olyckan är häpnadsväckande. Hon har visat att man med driv, beslutsamhet, hård träning och jäklar anamma kan komma fantastiskt långt. Idag är Anna inspiratör och föreläsare och driver sitt företag, Anna Holmlund AB. Dessutom har hon en anställning hos Friskis & Sveltis i Sundsvall.

Tid och plats:	Torsdag 5 september kl: 14:00-16:00 Bio Drakstaden salong 5
Föreläsare:	Anna Holmlund
Ansvarig hos SUS:	Göran Wallin 070 395 23 76
Avgift:	120 kronor
Bokning:	Obligatorisk bokning på Min Sida senast 4 september

Må bra, välmående och livsenergi med mental träning

10 september (tisdag) Föreläsning

Stig Wiklund har i över 30 år jobbat med mental träning/coaching, att må bra och välmående. Stig är kanske mest känd för sin roll som mental coach till idrottsstjärnor som bl.a. Johan Olsson, Helena Ekholm, Emil Forsberg och Frida Karlsson. Men han har även arbetat med personer inom näringsliv och kultur som Johan Laurell (IKEA-chef i Frankrike) och skådespelaren Peter Haber. Tillsammans med Fil dr Lars-Eric Uneståhl har han anordnat Sveriges första högskoleutbildning i självledarskap och som författare har han kommit ut med fyra böcker inom området. Stig kommer att berätta om sina erfarenheter från sitt långa arbete och även komma med idéer och tips kring hur vi själva kan skapa och påverka vårt eget välmående.

Detta evenemang är ett inspirations- och presentationsevenemang där du som

medlem kan bjuda med en vän/bekant som inte är medlem, men som du tycker kan få veta lite mer om SUS och förhoppningsvis bli medlem. Av den anledningen sänker vi priset på detta evenemang till hälften för dig som tar med en vän.

Tid och plats:

Tisdag 10 september kl: 14:00 – 16:00 Drakstaden sal 1

Föreläsare:

Stig Wiklund

Ansvarig hos SUS:

Eva Rönnbäck 073-270 51 73

Avgift:

120 kr eller 60 kr tillsammans med en vän

Bokning:

Obligatorisk bokning på Min Sida senast 9 september

Världen som väntar – vårt liv i klimatförändringarnas Sverige

17 september (tisdag) Föreläsning

Sverige befinner sig mitt i en dramatisk förändring. Det snöar mindre, regnar mer och har blivit varmare. Förändringen av vårt klimat sker allt snabbare och får en rad oväntade effekter i vår vardag, för vårt samhälle och i vår omvärld.

I den kritikerrosade boken "Världen som väntar – vårt liv i klimatförändringarnas Sverige" beskriver Peter Alestig hur Sverige och omvärlden påverkas av den globala uppvärmningen. Hur slår extremvädret mot vår hälsa? Hur förändras Sveriges roll i världen när det fossila fasas ut? Hur försvarar vi demokratin när klimatfrågan ställer människor mot varandra?

Peter Alestig är klimatredaktör på Dagens Nyheter. Han har tidigare bland annat

arbetat som nyhetschef på SvD Näringsliv, Afrikakorrespondent på SvD och som vetenskapsjournalist på Sveriges Radio. Han har också kommit ut med boken "Fem år av fångenskap", om den svensketiopiske hjärtläkaren Fikru Marus tid i etiopiskt fängelse.

Tid och plats:	Kl 14.00-16.00 Bio Drakstaden salong 5
Föreläsare:	Peter Alestig
Ansvarig hos SUS:	Marianne Mattsson 070-373 14 43
Avgift:	120 kr
Bokning:	Obligatorisk bokning på Min Sida senast 16 september

Behåll din röst genom Anti-Aging

24 september (tisdag) Föreläsning

Det finns en vanlig uppfattning att vår röst försämras när vi blir äldre, särskilt sångrösten. Så behöver det inte alls bli. Lars Lind presenterar metoden Anti-aging för rösten - en metod för att sjunga så länge du vill. Genom den senaste forskningen inom sångteknik har detta koncept skapats för att du ska kunna sjunga hela livet och minska åldrandets effekter på din sångröst.

Lars Lind är körpedagog, kantor och sångpedagog inom det framgångsrika konceptet Anti-Aging för rösten. Lars är uppvuxen i Timrå, där han utvecklade sin sång och musikalitet bland körer och orkestrar, via musikutbildningar i Los Angeles, Mellansel, Uppsala, Örebro och Hamburg till körledare för ett flertal körer som exempelvis Studentkören Gungner, Den Bacchanaliska kören, Mangrant och Damkören. Han är grundare av Sundsvalls shantieklubb samt nationell dirigent i Sveriges kyrkosångsförbund.

Tid och plats:	Tisdagen den 24 september 14:00 Odd Fellows matsal våning 2 Nytorget 4
Föreläsare:	Lars Lind
Ansvarig hos SUS:	Göran Wallin
Avgift:	120 kr
Bokning:	Obligatorisk bokning på Min Sida senast 23 september

Varför ska vi bry oss om påven och Vatikanstaten?

26 september (torsdag) Föreläsning

Sverige har inte varit ett katolskt land på 500 år, så varför ska vi bry oss om påven, Vatikanen och katolska kyrkan? Ett skäl är att påven är andlig ledare för 1,2 miljarder människor. Katolska kyrkan är, vid sidan om islam, världens största religiösa samfund. När påven talar, lyssnar världen. Världen kan bli rasande, men den är inte likgiltig. Vatikanen har en egen utrikespolitik. Vatikanen är observatör i FN och har diplomatiska förbindelser med så gott som alla stater (Kina undantaget). Hur använder den nuvarande påven Franciskus sin "mjuka makt"? Hur vill han påverka världen, sin kyrka och människorna? Vad kan vi vänta oss av en ny påve?

Ulla Gudmundson, före detta diplomat, författare, analyschef i UD och Sveriges tidigare ambassadör i Vatikanen ger en intressant föreläsning om Vatikanen och vad den betyder för oss och världen.

Tid och plats: Torsdag 26 september kl: 14.00 – 16:00 , Bio Drakstaden salong 5
Föreläsare: **Ulla Gudmundsson**
Ansvarig hos SUS: Ingrid Wallin 070-306 16 11
Avgift: 120 kronor
Bokning: Obligatorisk bokning på Min Sida senast 25 september

Om Senioruniversitetet

Senioruniversitetet SUS är en partipolitiskt, religiöst och fackligt obunden ideell förening som erbjuder sina medlemmar föreläsningar, vandringar, kortare resor, biofilmer samt musikunderhållning mm.

Alla aktiviteter äger i huvudsak rum på dagtid.

Vi erbjuder ca 50 aktiviteter per år och år 2023 uppgick totala antalet deltagare till drygt 3000.

För närvarande har vi ca: 1 000 medlemmar. Verksamheten presenteras i detalj i vår programtidning "Bulletinen" som utkommer två gånger per år, vår och höst. Samma information finns också på vår hemsida.

Sundsvallsprofiler

1 oktober (tisdag) Föreläsning

Anders Öhrn säger att han minsann inte kan allt om Sundsvall, men hans nyfikenhet har resulterat i fyra böcker om framför allt personer som etsat sig fast för sina gärningar och uttryck, men som trillat mellan stolarna i den offentliga historiken. Om ingen berättar om de som står starka i marginalen så är de för-lorade för nästa generation. Anders kommer i sitt föredrag att presentera några av dessa personer som är värda att minnas. Anders Öhrn växte upp som enligt honom själv "ouppfostrad" i Sollentuna. Han avancerade till landslagsman i längdhopp men missade finnkampen med 1 cm. Anders studerade humaniora på Stockholms Universitet, men blev istället skådespelare och senare teaterchef i Dalarna och Västernorrland. Han värvades senare administrativt till basketball och blev i den rollen svensk mästare två gånger. Numera ägnar han sig mest åt att skriva böcker och måla tavlor.

Tid och plats: Tisdagen den 1 oktober kl: 14:00 Bio Drakstaden salong 5
Föreläsare: **Anders Öhrn**
Ansvarig hos SUS: Björn Barkå 070-319 23 05
Avgift: 120 kr
Bokning: Obligatorisk bokning på Min Sida senast 30 september

Verksamheten leds av en styrelse på 14 personer, varav 10 personer utgör vår programgrupp som ansvarar för alla evenemang. Vi är just nu 13 personer, varav 10 st i programgruppen.

Kontaktuppgifter till styrelsen hittar ni på sista sidan i Bulletinen.
För administrationen av vårt medlemsregister och bokningssystem använder vi oss av

ett modernt system som hanterar medlemsregistrering, bokning av evenemang samt fakturering och betalning.

Vi erbjuder elektronisk betalning via e-postfaktura, kortbetalning eller Swish. Vi har frångått all kontanthantering.

Bokning av evenemang i vårt boknings-system är obligatorisk och sker på Min Sida via vår hemsida www.sus.org.se.

Filmfest Sundsvall 2024

2-6 oktober (onsdag-söndag) Filmfestival

**film
fest**
Sundsvall

Välkommen till specialvisningen av dokumentären "Vägen till ingenstans". På 1950-talet byggdes en väg i vildmarken norr om Kiruna. Arbetet avbröts och nu ligger där en stump som förbinder 5 små byar, utan kontakt med det allmänna vägnätet. Vi får följa livet längs vägen. Direkt efter filmen blir det ett samtal med filmens regissör Johan Palmgren. "Vägen till ingenstans" är en del av Filmfest Sunds-

valls program 2024. Du bokar och betalar din biljett (ett festivalpass som också ger dig tillgång till festivalens filmvisningar och seminarier) genom SUS ordinarie bokningssystem. Festivalpasset hämtas sedan ut i Bio Drakstadens foajé under festivalen. Till övriga festivalfilmer behövs platsbiljett (15 kr/ visning) dessa finns att köpa på Bio Drakstaden under festivalen. Årets festivalprogram släpps den 11 september.

Tid och plats:	onsdag den 2 oktober kl 15.00 på Bio Drakstaden
Föreläsare:	Johan Palmgren
Ansvarig hos SUS:	Britt-Marie Beijron 070-661 16 56
Avgift:	200 kr (ordinarie pris 295 kr)
Bokning:	Obligatorisk bokning på Min Sida senast 25 september

Kalla kriget och när hotet mot Sverige var som störst

UTGÅR

8 oktober (tisdag) Föreläsning

Kalla kriget är benämningen på konflikten mellan västmakterna, främst USA, och kommunistländerna, främst Sovjetunionen, från åren efter andra världskrigets slut till början av 90-talet. Redan i andra världskrigets slutskede rådde betydande motsättningar mellan segrarmakterna rörande utformningen av det framtida Europa, speciellt det framtida Tyskland.

Konflikten bestod i starka ideologiska och maktpolitiska motsättningar, kapprustning och ömsesidigt hot om krig, inklusive kärnvapen.

Det svenska försvaret hade i slutet av världskriget uppnått en ganska hög materiell standard och behöll och moderniserade denna i stor omfattning under 1960-70-talet för att nå sin högsta standard i början av 1980-talet. Det tidiga 1980-talet var samtidigt den period där vi som land var mest hotat under kalla kriget. Vi var utsatta för bland annat ubåtskränkningar och omfattande spioneri.

Sovjetunionens sammanbrott, formellt 1991-12-31, innebar ett slut på kalla kriget. Lars G Persson har upplevt den allra största delen av kalla kriget som yrkesmilitär och har därmed fått en vidgad syn på de militära sammanhangen.

Lars har sina militära rötter i kustartilleriet

och har förutom att vara lärare vid Militärhögskolan också varit chef för Kustartilleriets personalavdelning och under en period även chef för KA1 i Vaxholm och KA5 i Härnösand. Därefter utsågs han till chef för insatssektionen i Försvarsstaben och fick ett antal andra högre befattningar och avslutade sin karriär som militärbefälhavare i Norra militärområdet, d.v.s. Norrland. Han hade då uppnått generallöjtnants grad. Som pensionär har han under en längre period varit verksam som militär rådgivare i Lettland.

Tid och plats: Tisdagen den 8 oktober kl: 14:00 – 16:00 Bio Drakstaden salong 5
Föreläsare: **Lars G Persson**
Ansvarig hos SUS: Britt-Marie Beijron 070-661 16 56
Avgift: 120 kr
Bokning: Obligatorisk bokning på Min Sida senast 7 oktober

Tio saker som kommer (att) hända i svenska språket

17 oktober (torsdag) **Föreläsning**

Ett levande språk befinner sig ständigt i förändring. Så har det alltid varit och så kommer det att bli, men vilka förändringar sker just nu? Är en dom-reform oundviklig? Kommer engelska lånord ta över svenskan? Tänker språkvården släppa in särskrivningar i finrummet? Och är distinktionen mellan var och vart på utdöende? Och vad kommer (att) hända med svenskan i framtiden?

Anders Svensson, älskar att föreläsa om språk och gärna om aktuella språkriktighetsfrågor, som den moderna svenskan utveckling, framtiden för det svenska språket och om varför språkförändringar ofta väcker starka känslor.

I den här föreläsningen tar han fram spåkulen och diskuterar några förändringar som sannolikt är på gång i svenskan. Men han tar också upp tre saker som – vilket möjligen kan lugna nerverna en smula – inte kommer att hända.

Anders Svensson, chefredaktör för Språktidningen. Han skriver språkrönikor i Dagens Nyheter och Fokus och har också skrivit böckerna Nusvenska – en modern svensk språkhistoria i 121 ord (2020) och Viktig svenska – alla dom där språkfrågorna (2023)

Tid och plats:	Torsdag 17 oktober kl: 14:00 -16:00 på Bio Drakstaden salong 2
Föreläsare:	Anders Svensson
Ansvarig hos SUS:	Marianne Bergman 070-650 72 09
Avgift:	120 kr
Bokning:	Obligatorisk bokning på Min Sida senast 16 oktober

Varför måste nybyggen vara så fula?

22 oktober (tisdag) Föreläsning

Vad är egentligen ”klassisk arkitektur”? Varför har det plötsligt blivit så mycket snack om ”fula hus”? Är Sundsvall verkligen Sveriges vackraste stad och hur gick det till? Vad är Arkitekturupproret och vad vill det egentligen? Varför blir många byggen, som på förhand låter bra, istället fula klossar?

Eric Norin, som är mycket kritisk till hur hemstaden Sundsvall utvecklas, tar upp dessa frågor under ett föredrag med både personlig och nära insikt och med en gnutta humor.

Eric är praktiserande arkitekt inom den klassiska traditionen. Han är en av grundarna till Svenska Arkitekturupprörelsen och har en central position som debattör och aktivist för traditionell arkitektur.

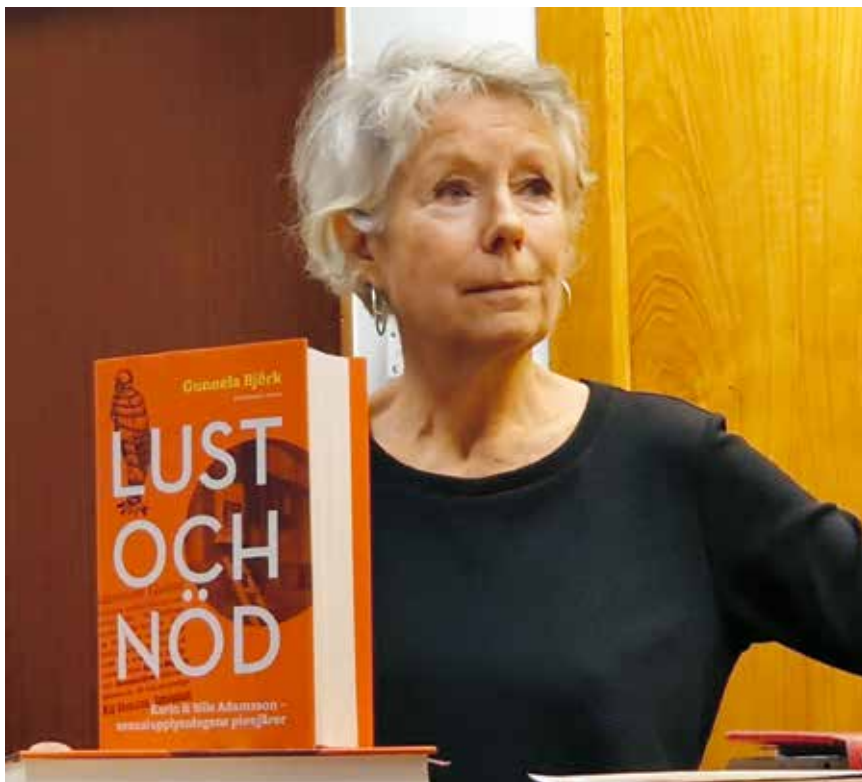
Eric har studerat arkitektur vid KTH i Stockholm, INTBAU i Engelsberg och ENS-APB i Paris. Han är grundare och chef för Tradition Arkitekter AB, ett av de få skandinaviska arkitektkontoren som specialiserat sig på klassisk och traditionell arkitektur.

Tid och plats: Tisdag 22 oktober kl: 14:00 – 16:00 Bio Drakstaden salong 5
Föreläsare: **Eric Norin**
Ansvarig hos SUS: Björn Barkå 070-319 23 05
Avgift: 120 kronor
Bokning: Obligatorisk bokning på Min Sida senast 21 oktober

Lust och nöd

30 oktober (onsdag) Föreläsning

Under många år var "Nils Adamsson" närmast synonymt med kondomer. Bakom namnet stod ett gift par som redan i början av förra seklet kämpade för människors rätt till sexuell njutning utan oro för oönskade graviditeter. Men deras verksamhet hade ett högt pris. Både Nils och Karin dömdes till fängelse eftersom det var förbjudet att informera om preventivmedel.

Gunnela Björk är docent i historia och författare. Hon har bland annat skrivit biografier över Margaret Thatcher och Kata Dalström och nu senast boken Lust och nöd. Karin & Nils Adamsson - sexualupplysningens pionjärer.

Tid och plats:	Onsdag 30 oktober kl 14.00-16.00 Programsalen Kulturmagasinet
Föreläsare:	Gunnela Björk
Ansvarig hos SUS:	Marianne Mattsson 070-373 14 43
Bokning:	Obligatorisk bokning på Min Sida senast 29 oktober

En konsert med Västra Station

5 november (tisdag) Musikunderhållning

Ett musikaliskt äventyr med visor och betraktelser som bygger på Arvid Höglunds originella texter, tolkade och tonsatta av Alf Arvidsson.

Deras visor och berättelser handlar om saknad efter en käresta, om svek och tillkortakommanden, om mammas himmel,

avskedsbrev, ljuva minnen och flammande kärlek, svarta hål med burleska rim m.m.

Medverkande: Alf Arvidsson- gitarr & sång, Magnus Axemo- gitarr & sång Fredrik Carlsson och Sven Olofsson på bas, kontrabas, sång, dragospel, cajon med flera instrument samt Arvid Höglund som berättare.

Tid och plats:	Tisdag 5 november kl 14.00-16.00 E-street
Föreläsare:	Arvid Höglund
Ansvarig hos SUS:	Marianne Mattsson 070-373 14 43
Avgift:	120 kr
Bokning:	Obligatorisk bokning på Min Sida senast 4 november

Vi hade i alla fall tur med ramavtalet

14 november (torsdag) Teaterföreställning

Vi hade i alla fall tur med ramavtalet Julia har verkligen träffat rätt i sitt yrkesval. Som kommunal tjänsteperson med ansvar för upphandlingar kan hon allt om beställningsförfaranden, behovsanalys och lagen om offentlig upphandling – och älskar det. Stolt axlar hon uppdraget att vara ansiktet utåt i den unge HR-konsultens employer branding-kampanj, alla måste bidra när den gröna omställningen ska leda till 10 000 nya invånare på fem år. Det som startar i en

upphandling av nya vattenautomater urartar snart i en härva av trygghetslarm, swishlistor och internationell storpolitik. Vi hade i alla fall tur med ramavtalet är en samtida satir om den offentliga sektorns underbara värld. Pjäsen hade urpremiär på Göteborgs Stadsteater 2021 där den gjorde stor succé och spelade för utsålda salonger. Nu har manusförfattaren Gertrud Larsson skrivit en lokalt förankrad version för Teater Västernorrland.

Tid och plats: torsdagen den 14 november kl: 14:00 - Teater Västernorrland
Ansvarig hos SUS: Marianne Mattsson 070-373 14 43
Avgift: 250 kr
Bokning: Obligatorisk bokning på Min Sida senast 13 november

Valet i USA – Kan någonting bli som vanligt igen?

19 november (tisdag) **Föreläsning**

Efter Joe Bidens valseger 2020 hoppades många att Donald Trump-eran skulle vara över. Men Trump har inte gett upp - och utmanar nu om presidentposten igen. Hans rörelse och hans grepp om det republikanska partiet har enbart vuxit i styrka. Vad händer med USA och omvärlden om Trump vinner valet? Och vilken framtid väntar om Joe Biden får fyra nya år?

Anders Rönmark är politiskt sakkunnig åt kulturminister Parisa Liljestrand. Han har tidigare arbetat för Bonnier News Local, är före detta opinionschef i MittMedia, tidigare politisk redaktör på Tidningen Ångermanland och Örnsköldsviks Allehanda och har bevakat sex amerikanska valrörelser på plats i USA för svenska medier. Anders har också medverkat i boken "Idéernas USA" med ett kapitel om arbetarväljare.

Tid och plats: Tisdag 19 november kl: 14:00-16:00 Bio Drakstaden salong 5
Föreläsare: **Anders Rönmark**
Ansvarighos SUS: Björn Barkå
Avgift: 120 kronor
Bokning: Obligatorisk bokning på Min Sida senast 18 november

Vem tusan var den där Jansson? – Smått och gott om Julens mattraditioner

26 november (tisdag) **Föreläsning**

Allt gammalt skall man ej bibehålla, alla gamla bruk behöva ej upprätthållas men julen skall, hoppas vi, firas efter samma linjer som hittills". Köksalmanack för 1938.

Vad som kallas "en traditionell jul" är i ständig förändring. Men ändå tror vi ofta att våra traditioner kring julen är urgamla och oföränderliga. Hur har julmaten förändrats och utvecklats genom historien och vilken bakgrund har våra traditioner kring julbordet?

Tillsammans tittar vi närmare under guidning av Ulrika Stenbäck på våra julfavoriter från förr och nu.

Ulrika Stenbäck är intendent på Sundsvalls museum Norra Berget

Tid och plats: Tisdag 26 november kl. 14.00-16.00 Programsalen, Kulturmagasinet
Föreläsare: **Ulrika Stenbäck**
Ansvarig hos SUS: Marianne Mattsson 070-373 14 43
Avgift: 120 kr
Bokning: Obligatorisk bokning på Min Sida senast 25 november

Syntolkning – hur går det till?

3 december (tisdag) Föreläsning

Teckenspråkstolkning känner de flesta till, men syntolkning – vad innebär det egentligen? Under de senaste åren har många av oss stött på företeelsen, till exempel genom att råka hamna i en syntolkad version av ett tv-program. Kanske har någon också lagt märke till att synnedsatta ibland syns på teater- och bioföreställningar tillsammans med en syntolk. Men hur går det hela till och vad är egentligen vitsen? I det här föredraget berättar Ingela Hofsten, som vid sidan om sin journalistiska verksamhet är syntolk här i stan, berättar och låter oss också prova på hur det kan vara att få syntolkning.

Ingela Hofsten är frilansjournalist, bosatt och verksam i Sundsvall sedan 1990-talet. Hon började som reporter för Sveriges Radio P4 och P2, men ägnar numera lejonparten av sin tid till textbaserad journalistik för olika tidskrifter.

Tid och plats:	Tisdag 3 december kl. 14:00-16:00 Bio Drakstaden salong 5
Föreläsare:	Ingela Hofsten
Ansvarig hos SUS:	Göran Wallin 070-395 23 76
Avgift:	120 kronor
Bokning:	Obligatorisk bokning på Min Sida senast 2 september

Fyra digitala föreläsningar

Tack vare ett samarbete med Uppsala pensionärsuniversitet inbjuder vi till en ny evenemangsform. Vi har fått möjlighet att köpa digitala föreläsningar och har valt ut fyra med skilda teman. Platsen kommer att vara Odd Fellows matsal – ingång Nytorget 4 andra våningen. Upplägget är tänkt ungefär så här:

Vi samlas över en kopp kaffe och får en presentation av dagens föreläsare och ämne, ser gemensamt på föreläsningen, reflekterar över den i grupper och avslutar med att dela med oss av tankar och funderingar innan var och en, kanske tillsammans med andra fortsätter diskussionen över en bit mat på något näringsställe.

Fredagen den 4 oktober kl: 10:00-11:50

Så har kriget förändrat Ryssland

Föreläsare: Stig Fredriksson

Stig Fredriksson är namnkunnig utrikeskommentator med placeringar i både Moskva och Washington och sedan 1979 knuten till programmet Aktuellt där han varit redaktionschef men de tio sista åren innan pension verksam som dess utrikespolitiska kommentator. Stig Fredriksson var under åren 2004 – 2008 ordförande för Publicistklubben.

Ansvarig från SUS: Göran Wallin 070-395 23 76
Avgift: 90 kronor
Bokning: Obligatorisk bokning på Min Sida senast 3 oktober

Fredagen den 8 november kl: 10:00-11:50

Siri Derkert - konstnär och kvinna under 1900-talet

Föreläsare: Tora Derkert

Siri Derkert (1888 – 1973) fick sin artistiska utbildning i Stockholm och i Paris och slog igenom som konstnär år 1944 med en starkt personlig, expressionistisk stil. År 1960 fick hon, som första kvinnliga konstnär, en egen separatutställning på Nordiska museet.

Tora Derkert, barnbarn till Siri Derkert, är en svensk konstnär född 1948. Hon kommer ursprungligen från Stockholm men flyttade till Lidingö 2004. Tora har alltid sysslat med teckning och måleri, men hon valde en karriär inom medicin och utbildade sig till läkare, specialist i psykiatri samt psykoterapeut. Det är först på senare år som hon fått mer tid att ägna sig åt sin konst. Hon använder olika tekniker och medier och njuter av att experimentera för att hitta nya sätt att uttrycka sig.

Ansvarig från SUS: Göran Wallin 070-395 23 76
Avgift: 90 kronor
Bokning: Obligatorisk bokning på Min Sida senast 7 november

Fredagen den 22 november kl: 10:00-11:50

Illusionism/trolleri – historia och principer

Föreläsare: Per Johan Råsmark

Sedan urminnes tider har människor fascinerats, förundrats, förbryllats, förtjusts och kanske förletts av illusionisten, "trollkarlen". Hur ser trolleriets historia ut och hur går det till när vi blir lurade? Om detta kan Per Johan Råsmark berätta. Han är välmeriterad inom såväl illusionismen som den akademiska vetenskapen: Han är disputerad i fysikalisk kemi och har en examen i retorik från Uppsala universitet. Universitetsstudier i vetenskapsfilosofi och psykologi kombinerat med tjugo års insikter i trollkarlarnas hemligheter har resulterat i en djup kunskap om hur man förleder sinnena och bedrar hjärnan. Under sin karriär har Per Johan mött bedragare, magiker och nobelpristagare från Las Vegas till Shanghai, från Indien till Sibirien.

Ansvarig från SUS: Göran Wallin 070-395 23 76
Avgift: 90 kronor
Bokning: Obligatorisk bokning på Min Sida senast 21 november

Fredagen den 6 december kl: 10:00-11:50

Hur skapas en hållbar fred?

Föreläsare: Peter Wallensteen

Peter Wallensteen seniorprofessor i freds- och konfliktforskning vid Uppsala universitet. Hans forskningsområden inkluderar: Internationella sanktioner, där han har utfört omfattande studier om effektiviteten av ekonomiska sanktioner och hur de kan användas för att hantera internationella konflikter.

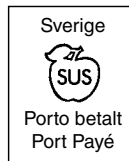
Fred och konfliktdata, där han initierade Uppsala Conflict Data Program (UCDP) 1978, som samlar data om väpnade konflikter världen över och är en ledande databas för organiserat våld.

Konfliktlösning: Wallensteen har bidragit till forskningen om konfliktförebyggande och konfliktlösning, inklusive medling och fredsskapande.

Han har även studerat FN:s roll i fredsbevarande insatser och internationell medling.

Ansvarig från SUS: Göran Wallin 070-395 23 76
Avgift: 90 kronor
Bokning: Obligatorisk bokning på Min Sida senast 5 december

Avsändare:
Senioruniversitetet Sundsvall
Thulegatan 24
852 36 Sundsvall

Styrelsen

Vald vid årsmötet 2024

Vice ordf./Programansvarig
Britt-Marie Beijron
070-661 16 56
brittmarie.beijron@gmail.com

Kassör
Mats Löjdahl
070-330 58 58
mats.lojdahl@telia.com

Programansvarig
Ann Ahlenius
073-067 88 43
ab.ahlenius@gmail.com

Programansvarig
Peder Berglund
076-145 64 27
peder.berglund222@gmail.com

Programansvarig
Agneta Gustafsson
070-610 66 24
agnetagson@gmail.com

Programansvarig
Carin Nilnes
070-376 00 26
carin.nilnes@gmail.com

Ordförande
Ingrid Wallin
070-306 16 11
goraningrid@hotmail.com

Sekreterare
Kurt Johansson
070-340 97 00
kurthjohansson39@gmail.com

Administratör/Programansvarig
Göran Wallin
070-395 23 76
gor26wal@outlook.com

Programansvarig
Björn Barkå
070-319 23 05
bjorn.barka@gmail.com

Programansvarig
Marianne Bergman
070-650 72 09
mariannebergman53@gmail.com

Programansvarig
Marianne Mattsson
070-373 14 43
mariannemattsson@hotmail.com

Programansvarig
Eva Rönnbäck
073-270 51 73
er.ronnback@gmail.com